

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๐/๔๘๙๐

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การบริจาคเงินในการเพิ่มทุนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างมติการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21
๒. สัดส่วนการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 ของประเทศไทย
๓. รายละเอียดการบริจาคเงินในการเพิ่มทุน IDA21 สำหรับประเทศไทย
๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๕. ภาพถ่ายสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังถึงกระทรวงการต่างประเทศ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การบริจาคเงินเพิ่มทุนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (International Development Association: IDA) ครั้งที่ ๒๑ (IDA21) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาตรา ๕(๗) และ (๑๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาตรา ๕(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เนื่องจากการชำระเงินบริจาคเพิ่มทุนใน IDA21 งวดที่ ๑ มีกำหนดชำระภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นเวลาภายในกำหนดการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ธนาคารโลกขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทย ในธนาคารโลกพิจารณาลงคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบร่างมติการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 (ร่างมติ๑) ภายในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๑๕.๐๐ น. ตามเวลาท้องถิ่น ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ IDA เป็นสถาบันในกลุ่มธนาคารโลก (World Bank Group: WBG) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่ยากจนที่สุด ซึ่งปัจจุบันมี ทั้งหมด ๗๔ ประเทศ ซึ่งการช่วยเหลือของ IDA จะอยู่ในรูปแบบเงินให้เปล่าและเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน โดยแหล่งเงินทุนหลักของ IDA จะมาจากการบริจาคของประเทศสมาชิก และการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ ซึ่ง IDA ได้ระดมทุนเพื่อการพัฒนามาแล้ว ๒๐ ครั้ง ตั้งแต่การเพิ่มทุนครั้งที่ ๑ (IDA1) ถึงครั้งที่ ๒๐ (IDA20) ซึ่งมีกรอบการระดมทุนทุก ๆ ๓ ปี โดยประเทศไทยได้บริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA มาแล้ว ๔ ครั้ง ได้แก่ IDA17

/เมื่อปี ...

เมื่อปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท IDA18 เมื่อปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท IDA19 เมื่อปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๕๙.๙๑ ล้านบาท โดย IDA17 ถึง IDA19 เป็นการบริจาคในสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๑ ของยอดการเพิ่มทุนทั้งหมด โดยล่าสุด คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทยจำนวน ๓๗๗.๘๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นการเพิ่มสัดส่วนการบริจาคเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ของยอดการเพิ่มทุนทั้งหมด

๓.๒ การประชุมพิจารณาการเพิ่มทุนใน IDA21 รอบสุดท้ายเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ ได้บรรลุข้อตกลงระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกผู้บริจาคเงินเพิ่มทุนในกองทุน IDA21 ถึงขนาดกองทุนแหล่งเงินทุน และยอดบริจาค โดย IDA ได้จัดทำรายงานผู้บริจาค (Donors' Report) และร่างมติฯ นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารธนาคารโลกเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอสภาพผู้ว่าการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างมติฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์หลัก (Focus Areas) ของ IDA21 คือการช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่ประเทศไทยที่ยากจนที่สุด ๗๘ ประเทศให้พื้นฟูจากวิกฤตโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ยืดหยุ่น และท่วงตึงโดยจะช่วยเหลือใน ๕ ด้านหลัก ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาทุนมนุษย์ (๒) โลกรและสภาพแวดล้อม (๓) ความเจริญรุ่งเรืองในอนาคต (๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และ (๕) การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของสหประชาชาติ นอกจากนี้ ความช่วยเหลือใน ๕ ด้านหลักข้างต้นจะต้องคำนึงถึงการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ การสร้างงาน การลงทุนจากภาคเอกชน และการลดปัญหาด้านความไม่สงบ ความขัดแย้ง และความรุนแรง

๓.๒.๒ กรอบวงเงิน IDA21 มีกรอบวงเงินสำหรับการดำเนินการจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐ ล้านдолลาร์สหรัฐ ซึ่งประกอบด้วย (๑) เงินบริจาคจำนวน ๒๓,๗๐๐ ล้านдолลาร์สหรัฐจาก ๕๖ ประเทศผู้บริจาค (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) (๒) เงินโอนจากกำไรสะสมของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะ และวิสาหกิจการ และ (๓) การระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้ของ IDA เป็นหลัก กรอบวงเงินจำนวนดังกล่าวเป็นการเพิ่มการให้ความช่วยเหลือจาก IDA20 ที่มีกรอบวงเงินจำนวน ๙๓,๐๐๐ ล้านдолลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการพื้นฟูจากปัญหาหนี้สาธารณะ ความขัดแย้งและความรุนแรง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยทั้ง ๗๘ ประเทศที่ยังมีระดับการพัฒนาที่ต่ำอยู่ ทั้งนี้ มีประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนได้รับความช่วยเหลือจาก IDA ๓ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา

๓.๒.๓ สัดส่วนการบริจาคของประเทศไทย การบริจาคของประเทศไทยใน IDA21 เท่ากับ ๔๒๐.๓๑ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๑.๖๒ ล้านдолลาร์สหรัฐ โดยจำนวนการบริจาคเงินของ IDA21 เป็นการคงสัดส่วนที่ร้อยละ ๐.๐๓ ของยอดเงินบริจาคทั้งหมดเท่ากับ IDA20 และหากแบ่งชำระเงินบริจาคเป็นเวลา ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๒ จะสามารถขอรับส่วนลดจากยอดบริจาคจำนวน ๔๒๐.๓๑ ล้านบาท ได้ร้อยละ ๔.๔๔ ลดลงเหลือจำนวน ๓๔๒.๘๘ ล้านบาท ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ ผู้บริจาครายใหญ่ ๕ ลำดับแรก ได้แก่ (๑) ญี่ปุ่น (๒) สาธารณรัฐจีน (๓) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (๔) สาธารณรัฐประชาชนจีน และ (๕) สาธารณรัฐฝรั่งเศส

๓.๓ ขั้นตอนในการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทยในธนาคารโลกลงคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบร่างมติฯ ตามที่คณะกรรมการบริหารธนาคารโลกเสนอให้สภาพผู้ว่าการธนาคารโลกอนุมัติภายในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๑๙.๐๐ น. ตามเวลาท้องถิ่น ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา

๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนง (Instrument of Commitment: IoC) เพื่อยืนยันจำนวนเงินที่ประเทศไทยต้องการบริจาคอย่างเป็นทางการ

๓) กระทรวงการคลังดำเนินการประสานงานกับสำนักงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนการชำระเงินบริจาค IDA21

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 เป็นการรักษาจุดยืนของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศในฐานะการมีบทบาทเป็นประเทศผู้นำในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีฐานะยากจน รวมถึงแก่ไขปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ประกอบด้วย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IDA มาจากนั้น โดยประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาของประเทศเหล่านี้ในทางอ้อมผ่านช่องทางการค้า การลงทุน และความเชื่อมโยงของภูมิภาค และเป็นการส่งเสริมบทบาทภูมิภาคอาเซียนในการเป็นกำลังสำคัญเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกต่อไป

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

๕.๑ การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 ของประเทศไทย จำนวน ๔๗๐.๓๑ ล้านบาท โดยแบ่งชำระออกเป็น ๕ งวด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๒ สำหรับการชำระเงินบริจาคงวดที่ ๑ กระทรวงการคลังจะดำเนินการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ งบกลาง จากเงินงบประมาณรายจ่าย งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการชำระเงินบริจาค งวดที่ ๒ - ๕ นั้น กระทรวงการคลังจะดำเนินการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๒ ต่อไป

๕.๒ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดข้อมูลแผนบริหารจัดการกิจกรรมมาตรการหรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เรียบร้อยแล้ว โดยจะผูกพันภาระงบประมาณตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๒ ตั้งนี้รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ความเห็นของกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 สอดคล้องกับ (๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยการเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๓ กลยุทธ์การพัฒนาที่ ๑ การสร้างจุดยืนของไทยภายใต้บริบทโลกใหม่ และ (๓) กรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ ในเป้าประสงค์ที่ ๑๗ เรื่องความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖.๒ การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA21 ของประเทศไทย จำนวน ๔๗๐.๓๑ ล้านบาท เป็นจำนวนที่ไม่เป็นภาระต่องบประมาณมากนัก เนื่องจากเป็นการแบ่งชำระเป็นเวลา ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๒ ซึ่งประเทศไทยจะได้รับส่วนลดยอดบริจาคทั้งหมด ลดลงเหลือจำนวน ๓๘๒.๘๘ ล้านบาท ทั้งนี้ การชำระเงินบริจาคดังกล่าวสามารถชำระเป็นสกุลเงินบาท ส่งผลให้ประเทศไทยไม่มีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

๖.๓ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ความเห็นต่อการบริจาคเงินเพิ่มทุนในกองทุนใน IDA21 แล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) และอยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาดังกล่าว

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลัง ในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการหรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องดำเนินการระหว่างปีงบประมาณ ที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือลักษณะที่กำหนดให้ต้องขออนุมัติต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลให้เกิดภาระ ต่องบประมาณไม่ว่าในปีงบประมาณใด หรือก่อนหน้าพ้นมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ หรือก่อให้เกิดการสูญเสีย รายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ เป็นการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระ ต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต

๘. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบการบรรจุเงินเพิ่มทุนใน IDA21 ของประเทศไทย จำนวน ๔๒๐.๓๑ ล้านบาท โดยแบ่งชำระออกเป็น ๔ งวด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๒

๘.๒ มอบหมายให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุมหวาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๒๗ (ปฐพ)
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙
อีเมลล์ siriwimolp@fpo.go.th